

ZAPOJENÍ VEŘEJENOSTI DO CERTIFIKACE LESŮ SYSTÉMEM FSC

PŘÍRUČKA PRO ZÁJMOVÉ SKUPINY

Ministerstvo životního prostředí

Vychází s podporou Ministerstva životního prostředí.
Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

©FSC, A.C. All rights reserved. FSC® F000207

OBSAH

1.	ÚVOD DO SYSTÉMU FSC	3
1.1	Kdo jsme a co děláme	3
1.2	Udržitelnost reprezentovaná prostřednictvím spolupráce třech sekcí a jejich členů	4
1.3	Principy a kritéria: Mezinárodní rámec	6
1.4	Národní standardy a mezinárodní obecné indikátory (IGI)	8
1.5	Certifikace prostřednictvím nezávislých certifikačních firem	9
2.	ZAPOJENÍ ZÁJMOVÝCH SKUPIN DO SYSTÉMU FSC.....	12
2.1	Úvod	12
2.2	Úloha partnerů organizace FSC	14
2.3	Zapojení zájmových skupin organizací FSC do procesu tvorby standardů	15
2.4	Zapojení zájmových skupin držitelem certifikátu do procesu naplňování standardu	17
2.5	Zapojení zájmových skupin certifikačními firmami do hodnocení shody se standardem ..	18
2.6	Veřejné zprávy z auditů.....	22
2.7	Neshody	26
2.8	Kontrola kvality certifikačních firem	28
3.	SYSTÉM STÍŽNOSTÍ V RÁMCI FSC.....	29
3.1	Základní informace k řešení sporů	29
3.2	Postupy řešení sporů v organizaci FSC	33
4.	SLOVNÍK POJMŮ	34

Forest Stewardship Council (FSC) je nezávislá, nezisková, nevládní organizace, která celosvětově podporuje environmentálně vhodné, sociálně přínosné a ekonomicky životaschopné lesní hospodaření.

Vizí FSC je, že skutečná hodnota lesů je uznávána a plně začleněna do společnosti po celém světě. FSC je lídrem a určující silou pro lepší hospodaření s lesy a transformaci trhu, posouvající globální lesnický trend směrem k udržitelnému využívání, ochraně, obnově a respektu pro všechny.

ASI – Akreditační jednotka (Assurance Services International)

CAR – požadavek na nápravu (Corrective Action Request)

LHC – lesní hospodářský celek

FSC – Forest Stewardship Council

IGI – mezinárodní obecné indikátory (International Generic Indicators)

1. ÚVOD DO SYSTÉMU FSC

Zvyšující se povědomí o ničení a degradaci lesů vedlo veřejnost k růstu poptávky po výrobcích ze dřeva, které pocházejí z lesů obhospodařovaných zodpovědným způsobem. Vlastníci lesů se proto začali častěji zajímat, jak by mohli doložit svůj zodpovědný způsob hospodaření a získat tím přístup na trhy, které upřednostňují šetrné lesní hospodaření. Odpovědí na zájem veřejnosti a lesníků byl vznik systému certifikace lesů Forest Stewardship Council (FSC).

Cílem FSC je podporovat environmentálně vhodné, společensky prospěšné a ekonomicky životaschopné obhospodařování světových lesů, a to zavedením celosvětového standardu uznávaných a respektovaných principů* lesního hospodaření.¹

Pojmy, jejichž definice je uvedena ve Slovníku klíčových pojmů, jsou vyznačeny kurzívou a označeny hvězdičkou*. Použité zkratky najdete na předchozí straně.

1.1 Kdo jsme a co děláme

Forest Stewardship Council je celosvětová, demokratická a nezisková organizace. FSC spojuje lesy a koncové zákazníky a zaručuje, že výrobky se značkou FSC dodržují *principy a kritéria**, které přinášejí lesům nejvyšší sociální a environmentální výhody. Podniky s certifikátem FSC mohou používat ochranné známky FSC k zviditelnění svého úsilí o ochranu životního prostředí. Spotřebitelé se zase mohou při nákupu výrobků na bázi dřeva informovaně rozhodnout a snadno v obchodech identifikovat výrobky z šetrně obhospodařovaných lesů.

FSC vyvíjí, podporuje a propaguje mezinárodní, národní a regionální standardy v souladu se svým posláním; hodnotí, akredituje a monitoruje *certifikační firmy**, které ověřují používání standardů FSC; poskytuje školení a informace a propaguje používání výrobků, které nesou logo FSC. Certifikace FSC může pozitivně ovlivnit *pracovníky** a komunity, změnit procesy řízení v celosvětovém měřítku a změnit ekonomické a environmentální podmínky v lesích. Tento pozitivní vliv zlepšuje problémy týkající se například konfliktů při vlastnictví a využívání půdy, zdraví a bezpečnosti *pracovníků**, zachování biologické rozmanitosti a ochrany ohrožených druhů.

¹ FSC-STD-01-001 (V5-2) EN FSC PRINCIPLES AND CRITERIA FOR FOREST STEWARDSHIP, § 1 The Forest Stewardship Council (FSC)

1.2 Udržitelnost reprezentovaná prostřednictvím spolupráce třech sekcí a jejich členů

Základní koncept udržitelnosti je postavený na třech pilířích, a to: environmentálním, sociálním a ekonomickém. Lesy by měly uspokojovat tyto rozmanité potřeby současných generací, aniž by ohrožovaly potřeby generací budoucích:

a) Environmentální vhodnost

Environmentálně vhodné lesní hospodaření zaručuje, že produkce dřeva a nedřevních produktů a ekosystémových služeb* zachovává biologickou rozmanitost, produktivitu a přirozené ekologické procesy v lese.

b) Společenská prospěšnost

Společensky prospěšné obhospodařování lesů pomáhá místním obyvatelům i celé společnosti využívat trvalé výhody nedotčených lesů a zároveň podněcuje místní obyvatele k využívání lesů s ohledem na jejich dlouhodobou udržitelnost.

c) Ekonomická životaschopnost

Ekonomicky životaschopné lesní hospodaření znamená, že lesní činnosti jsou strukturovány a řízeny tak, aby byly dostatečně ziskové, aniž by vytvářely finanční zisk na úkor udržitelnosti lesů, ekosystému nebo dotčených komunit.²

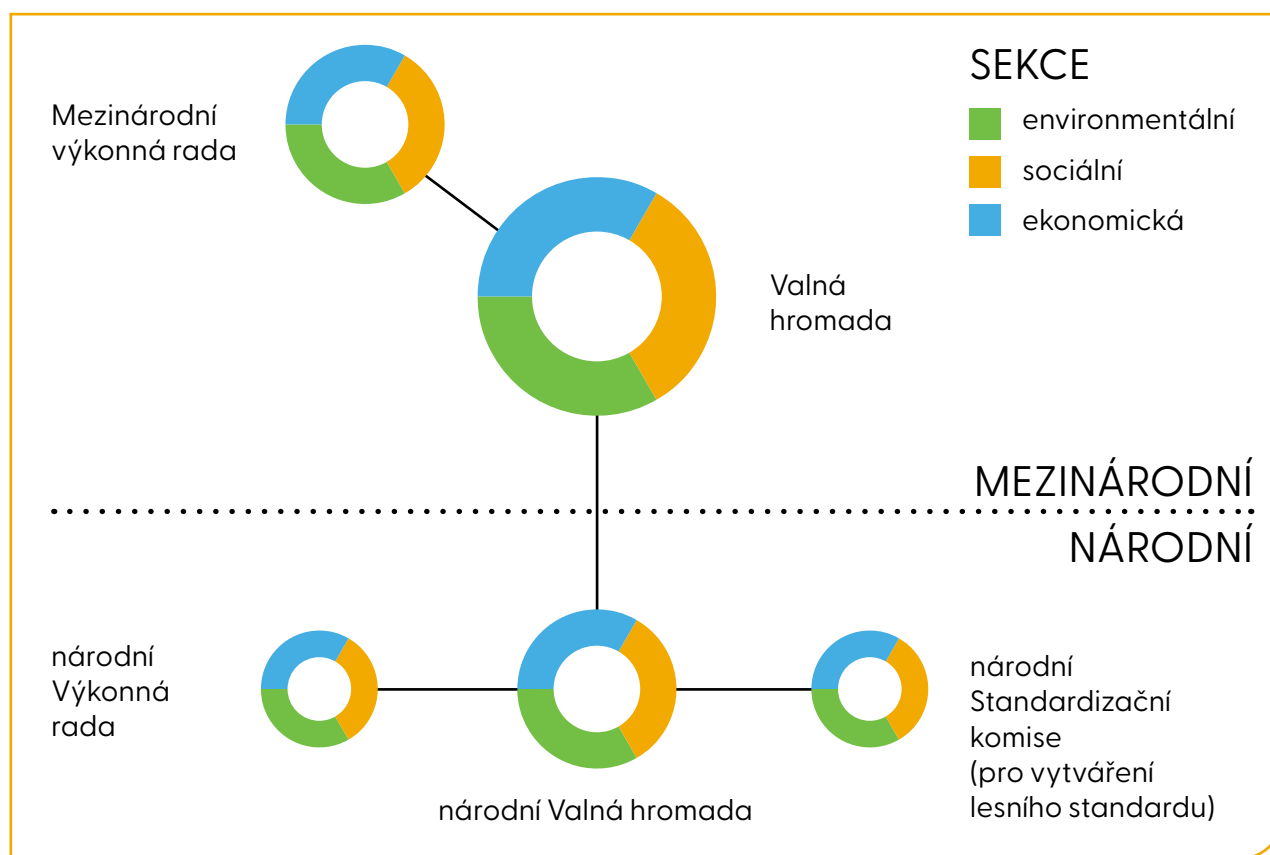
² (poznámka pod čarou 1) kapitola „Úvod“

Pro vyváženost názorů je FSC řízeno svými mezinárodními členy, kteří jsou zařazeni do jedné ze tří sekcí, z nichž každá reprezentuje jeden pilíř udržitelnosti (obrázek 1). FSC je mezinárodní členská organizace s národními nebo regionálními pobočkami po celém světě, které jsou řízeny svými členy.

Členové pocházejí z různých oblastí a jsou mezi nimi zástupci nevládních organizací zabývajících se ochranou životního prostředí a sociálními otázkami, obchodníci se dřevem, lesnické firmy, *původní obyvatelé**, komunitní lesy, obchodníci prodávající dřevařské výrobky, zpracovatelé dřevní suroviny a certifikační firmy (zabývající se lesy). Patří mezi ně také jednotliví vlastníci lesů a další zájmové skupiny. Více informací o členství najdete na stránkách FSC.³

POZNÁMKA: V mnoha zemích je možné stát se členem FSC na národní i mezinárodní úrovni.

Obrázek č. 1: Systém tří sekcí v mezinárodním kontextu

Každá sekce – environmentální, sociální a ekonomická – má při hlasování stejnou váhu. V rámci sekce mají organizační (právnícké osoby) členové 90 % váhy hlasů a individuální členové 10 %, což odráží skutečnost, že organizační členové zastupují více lidí než individuální členové.

Sekce FSC International se dále dělí na severní členy (sem patří především rozvinutější země ze severu) a jižní členy (sem patří především rozvojové země z jihu), z nichž každá má 50 % celkové váhy hlasů. Tato zásada zajišťuje, že vliv je nejen vyvážený mezi různými zájmovými skupinami, ale také zohledňuje různou ekonomickou sílu.⁴

³ FSC Forest Stewardship Council® Members' Portal. <https://members.fsc.org/en/Members>

⁴ FSC Forest Stewardship Council® Governance. <https://fsc.org/en/governance-strategy>

Individuální i organizační členové mají právo účastnit se valné hromady, které je nejvyšším rozhodovacím orgánem FSC. Členové mohou formulovat návrhy, předkládat je valné hromadě a hlasovat o nich, čímž zásadně ovlivňují chod organizace FSC. Členové FSC mohou také nominovat a volit kandidáty do *výkonné rady**.

Valná hromada mezinárodní organizace FSC, na které se rozhoduje o FSC na centrální úrovni, se koná každé tři roky a na národní pobočky mívají valnou hromadu jednou ročně.

Valné zhromaždenie sa koná raz ročne na národnej úrovni a každé tri roky na medzinárodnej úrovni, kde sa prijímajú ústredné rozhodnutia o organizácii FSC.

© FSC GD Juan Lopez

1.3 Principy a kritéria: Mezinárodní rámec

Pro zajištění odpovědného lesního hospodaření prosazuje FSC 10 uznávaných a respektovaných *Principů** lesního hospodaření spolu se souborem 56 detailnějších základních kritérií. Tyto *principy** a kritéria platí pro tropické, mírné a boreální lesy a mnohé z nich se používají také pro plantáže a částečně obnovované lesy.

Pro ověření souladu s *principy** a kritéria existují konkrétní *indikátory**, které auditorovi umožňují ověření přímo na místě (kapitola 1.4).

Standard FSC je tedy od koncepce až po implementaci založen na principech, kritériích a indikátorech.

Principy a kritéria FSC, které jsou předpokladem pro získání certifikace lesního hospodaření FSC, platí celosvětově. Přizpůsobení principů a kritérií vnitrostátním podmínkám a obtíže při jejich výkladu jsou řešeny prostřednictvím vnitrostátních a místních norem, aby se zohlednily různé právní, sociální a zeměpisné souvislosti, které se vztahují na lesy v různých částech světa. Principy a kritéria FSC jsou celosvětově platné pro získání certifikace lesního hospodaření FSC.

Jejich přizpůsobení a interpretace na národní úrovni jsou řešeny v národních a regionálních standardech lesního hospodaření tak, aby odrážely různorodé právní, sociální a geografické souvislosti lesů v různých částech světa.

FSC-STD-01-001 (V4-0)	FSC-STD-01-001 (V5-0)
Princip 1: Dodržování zákonů a principů FSC	Princip 1: Dodržování zákonů
Princip 2: Vlastnická a uživatelská práva* a povinnosti	Princip 2: Práva pracovníků a pracovní podmínky
Princip 3: Práva domorodých obyvatel*	Princip 3: Práva domorodých obyvatel*
Princip 4: Vztahy k místnímu obyvatelstvu a práva zaměstnanců	Princip 4: Vztahy s místními obyvateli
Princip 5: Užítky z lesa	Princip 5: Užítky z lesa
Princip 6: Vliv na životní prostředí	Princip 6: Environmentální hodnoty a dopady hospodářských činností
Princip 7: Hospodářský plán	Princip 7: Hospodářské plánování
Princip 8: Monitoring a hodnocení	Princip 8: Monitoring a hodnocení
Princip 9: Zachování lesů s vysokou ochrannou hodnotou*	Princip 9: Vysoké ochranné hodnoty*
Princip 10: Plantáže	Princip 10: Realizace hospodářských činností

Tabulka č. 1: Principy a kritéria lesního hospodaření (V4-0) a revidovaná verze (V5-0) vycházející z FSC-STD-01-001 (V4-0) a FSC-STD-01-001 (V5-0)

V tabulce č. 1 je uvedeno 10 principů FSC, které byly v roce 2014 aktualizovány z verze V4-0 na V5-0. Od roku 2018 vyháží všechny národní lesnické standardy z této (a novější) verze 5-0, která bude uplatňována prostřednictvím implementace IGI (kapitola 1.4).

Principy a kritéria FSC představují kompletní soubor, který je třeba posuzovat jako celek, a jejich pořadí nepředstavuje pořadí priorit. Měly by být používány ve spojení s národními a mezinárodními zákony a předpisy. Záměrem FSC je doplňovat, nikoli nahrazovat ostatní iniciativy, které podporují odpovědné lesní hospodaření na celém světě.⁵

⁵ (poznámka pod čarou 1) § 3 Rozsah působnosti (Scope)

1.4 Národní standardy a mezinárodní obecné indikátory (IGI)

© FSC IC Christian Irrgang

Jak je uvedeno výše, principy a kritéria FSC tvoří celosvětový základ pro získání certifikace lesního hospodaření FSC. Na národní/regionální úrovni jsou mezinárodně platné principy a kritéria FSC přizpůsobeny národnímu kontextu a je vypracován detailnější standard, který vyhovuje daným lesům a ostatním podmínkám. Tento proces je popsán níže.

Návrhy směřující k FSC International (*Policy and Standards Unit*) za účelem vypracování standardů může předkládat Výkonná rada FSC, valná hromada FSC nebo členové FSC, národní pobočky FSC, zaměstnanci FSC nebo zaměstnanci Assurance Services International (ASI).⁶ Pokud neexistuje žádná národní pobočka FSC, existuje možnost vytvořit samostatnou *standardizační skupinu** registrovanou organizací FSC. Tvorba standardu FSC pro hospodaření v lesích nesmí být zahájena, pokud není zaregistrována standardizační skupina.⁷

Jakmile FSC International zaregistruje žádost o vytvoření národního standardu, je založena *standardizační skupina** s dohodnutou náplní práce, pracovním plánem a rozpočtem, který je potřebný na vypracování národního standardu.⁸

Standardizační skupina* se skládá ze stejného počtu a nejméně dvou zástupců každé ze tří sekcí a stejného počtu osob (nebo se stejnou vahou) z každé sekce. Pokud je navržen regionální proces, měla by mít každá země v rámci regionu alespoň jednoho zástupce v každé komoře regionální standardizační skupiny.⁹

Poté musí standardizační skupina oznámit zahájení vytváření standardu všem klíčovým skupinám zúčastněných stran v rámci daného území a je odpovědná za zřízení konzultačního fóra pro tento proces. Úkolem Konzultačního fóra je zajistit, aby všechny zúčastněné strany, které mohou být standardem dotčeny, měly možnost se během procesu tvorby standardu formálně vyjádřit.¹⁰

6 FSC-STD-60-006 (V1-2) EN PROCESS REQUIREMENTS FOR THE DEVELOPMENT AND MAINTENANCE OF NATIONAL FOREST STEWARDSHIP STANDARDS, §1.1

7 (poznámka pod čarou 6) § 4

8 (poznámka pod čarou 6) § 5.1

9 (poznámka pod čarou 6) § 4.2

10 (poznámka pod čarou 6) § 6.2

Úkolem členů standardizační skupiny je přezkoumávat návrhy a vyjadřovat se k nim, jakož i řešit připomínky předložené zúčastněnými stranami. Kromě toho členové *standardizační skupiny** předkládají návrhy na znění standardu s cílem dosáhnout shody všech členů *standardizační skupiny** na finálním znění.¹¹

Po dostatečném přezkoumání a otestování (je-li to nutné) může být standard předložen ke schválení mezinárodní komisí pro schvalování lesních standardů FSC (Policy and Standards Committee – PSC).

V případech, kdy se nepodařilo založit žádnou standardizační komisi, je k vypracování národního/regionálního standardu využít *certifikační firma**. Certifikační firma musí standard během procesu jeho tvorby intenzivně konzultovat přičemž jako základní rámec, z něhož standard vychází, musí být použity mezinárodní obecné indikátory.

Pro usnadnění implementace principů a kritérií FSC (tabulka č. 1) do národního standardu vytvořilo FSC soubor *mezinárodních obecných indikátorů (IGI)**. Tyto mezinárodní obecné indikátory slouží jako rámec pro vývoj národních indikátorů tam, kde žádné neexistují. Očekává se, že IGI zefektivní procesy tvorby standardů na národní a regionální úrovni a také že všechny národní standardy budou při vzájemném porovnávání konzistentnější.

V regionech nebo zemích, které v současné době není schválený lesní standard, se IGI stanou závazné a nahradí dřívější standardy vypracované certifikačními firmami.

1.5 Certifikace prostřednictvím nezávislých certifikačních firem

Ověřování dodržování standardů FSC (konkrétních indikátorů) provádějí přímo v terénu nezávislé společnosti pro řízení kvality – certifikační firmy (CF). Existují tři typy *hodnocení**, která se provádějí, aby lesní majetek získal a udržel si certifikát FSC:

¹¹ (poznámka pod čarou 6) § 7.2

Předaudit

Každý lesní hospodářský celek (LHC) spadající do následujících kategorií musí projít předauditem:

- a) Plantáže větší než 10 000 ha,
- b) Všechny lesy, které nejsou definovány jako plantáže o rozloze větší než 50 000 ha,
POZNÁMKA: prahové hodnoty v bodech a) a b) se vztahují na celkovou plochu zahrnutou do rozsahu auditu (buď jako jeden LHC, nebo jako více LHC či skupina).
- c) Lesní hospodářské celky (LHC) s lesy s vysokými ochrannými hodnotami*, pokud celková plocha nesplňuje požadavky pro zařazení mezi „malé lesy „ (BOX 1).¹²

Certifikační firma provede předběžné posouzení pozorováním činností lesního hospodaření a komunikuje se zájmovými skupinami, jako jsou zaměstnanci, místní obyvatelé a další osoby, které mohou mít zájem o lesní hospodaření.

Výsledkem předauditů je zpráva, která se zabývá silnými a slabými stránkami ve vztahu k lesnímu hospodaření. Klíčové nedostatky bude třeba odstranit před hlavním auditem.

Předběžný audit je pro vlastníky malých lesů¹³ nepovinný. Pokud si vlastníci malých lesů nejsou jisti, zda splňují požadavky FSC, je logické se podrobit předběžnému auditu.

V případě skupinové certifikace¹⁴ bude certifikační firma kontrolovat dodržování standardů FSC na úrovni skupiny.

BOX 1: Předběžný audit vlastníků malých lesů a skupin

Povinnou součástí předauditů je konzultační fáze, v níž jsou identifikovány a konzultovány klíčové zájmové skupiny. Tato konzultační fáze bude dokončena před zahájením hlavního hodnocení.

POZNÁMKA: Tato konzultace nenahrazuje konzultaci se zájmovými skupinami pro hlavní audit (kapitola 2.5).

V případě dobrovolného předauditů (pro vlastníky malých lesů) může být hodnocení provedeno tajně, pokud si to žadatel o certifikát přeje.¹⁵

Hlavní audit a recertifikační audity

Podstatou hlavního auditu je důkladné posouzení lesního hospodaření a jeho dopadu na les. Oborníci certifikační firmy posuzují plnění sociálních, ekonomických a environmentálních požadavků v hodnoceném lese.

¹² FSC-STD-20-007 (V3-0) EN FOREST MANAGEMENT EVALUATIONS, § 3.1.1

¹³ Lesní hospodářské celky o rozloze do 1000 ha lze klasifikovat jako malé lesy nebo lesy s nízkou intenzitou hospodaření (Small and Low Intensity Managed Forests – SLIMF). Termín nízká intenzita znamená nízkou úroveň těžby (podrobnější definice viz FSC-STD-01-003). V případě SLIMF existují zjednodušené indikátory, které mají snížit náklady a usnadnit získání certifikace.

¹⁴ Certifikační firma odpovídá za to, že ve všech lesích, které jsou součástí skupiny, jsou splněny všechny principy a kritéria FSC. Zástupcem skupiny může být jednotlivec (např. manažer skupiny), spolupracující firma, sdružení vlastníků nebo jiný subjekt. Příslušným standardem je FSC-STD-30-005 Standard FSC pro členy ve skupinové certifikaci lesů.

¹⁵ (poznámka pod čarou 12) § 3.3.3

Na konci auditu oznámí hodnotitelský tým vlastníkovi všechny aspekty a oblasti, v nichž hospodaření nesplňuje příslušné požadavky (jak je stanoveno v daném standardu FSC). Pokud se jedná o neshody menšího rozsahu, může certifikační firma vydat certifikát pod podmínkou, že do příštího *auditu** budou přijata opatření k jejich odstranění. Pokud se jedná o velké neshody, certifikační firma nevydá certifikát, dokud nebudou vyřešeny (kapitola 2.7).¹⁶

Certifikát lesního hospodaření je platný pět let a podléhá každoročním auditům. Postup u vlastníků malých lesů je opět odlišný (BOX 1). Certifikační firma musí zahájit obecnou konzultaci se zájmovými skupinami a provést rozhovory s dostatečným počtem a typem osob, které jsou dotčeny lesním hospodařením nebo se na něm podílejí (kapitola 2.5).

Recertifikační audit se provádí po pěti letech platnosti certifikátu. Proces recertifikačního auditu je podobný hlavnímu auditu, ale může být také podpořen hodnoceními provedenými během prvního pětiletého certifikačního období.¹⁷

Dohledové audity

Certifikační firma provádí jednou ročně dohledové audity, aby sledovala, zda držitel certifikátu trvale splňuje příslušné *certifikační požadavky**. Zvláštní pozornost je třeba věnovat jakýmkoli strukturálním změnám, k nimž došlo v hodnoceném lese a ve firmě, která jej spravuje, jako jsou změny v rozloze lesa nebo v systému hospodaření.

Stejně jako v případě hlavních hodnocení jsou součástí ročního dohledového auditu také konzultace se zájmovými skupinami (kapitola 2.5).¹⁸

¹⁶ (poznámka pod čarou 12) § 5

¹⁷ (poznámka pod čarou 12) § 7

¹⁸ (poznámka pod čarou 12) § 6

2. ZAPOJENÍ ZÁJMOVÝCH SKUPIN DO SYSTÉMU FSC

© Lucie Janků

V této kapitole jsou uvedeny základní aspekty zapojení zájmových skupin*, např. konzultace.

2.1 Úvod

Místně a celostátně působící zájmové skupiny mohou žadatelům o certifikát poskytnout relevantní informace o dodržování příslušného standardu FSC. Mezi tyto zájmové skupiny patří státní úřady, orgány samosprávy a nevládní organizace zabývající se problematikou lesního hospodaření, jakož i jednotlivci, kterých se lesní hospodaření přímo dotýká.¹⁹

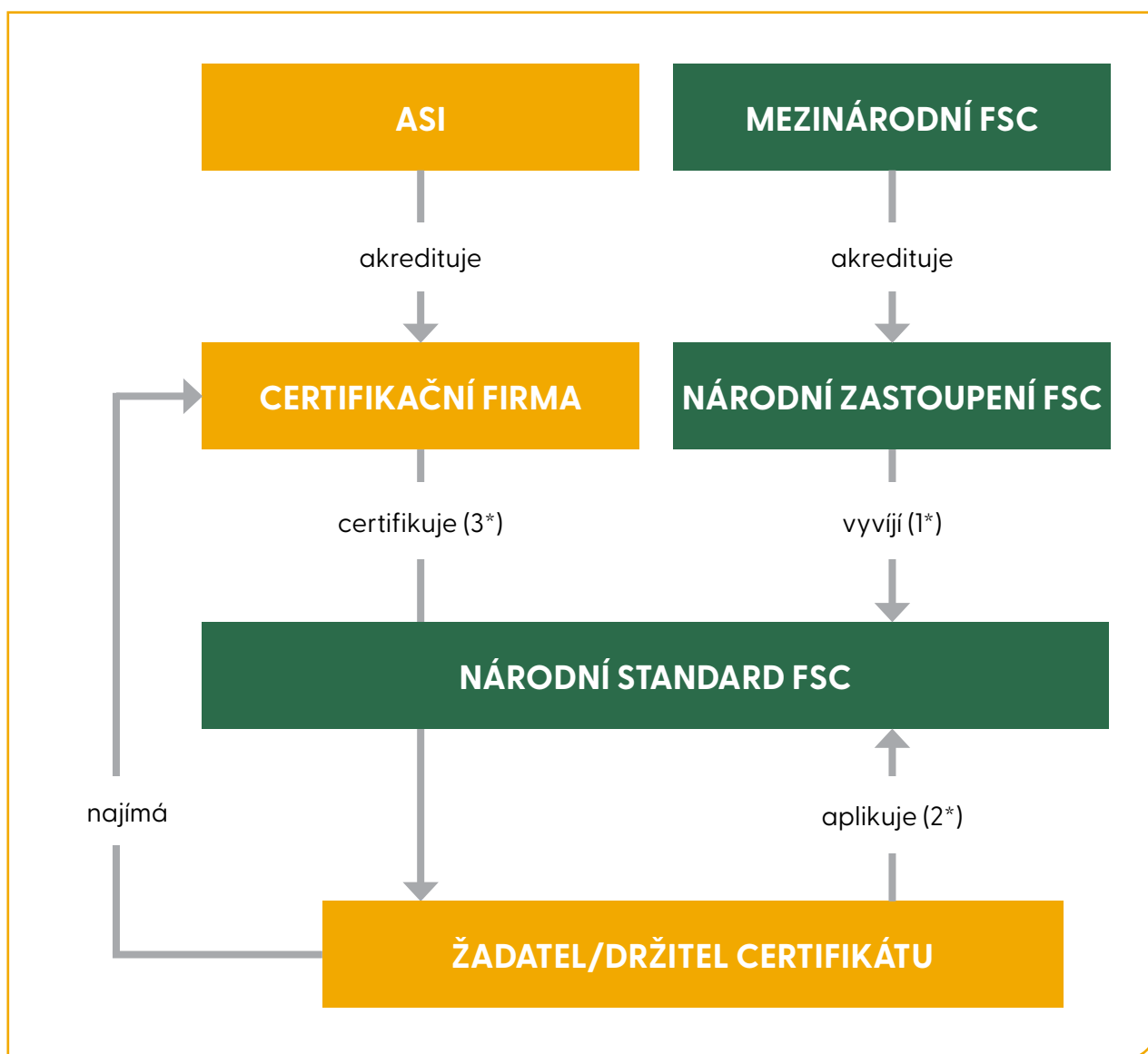
V kontextu certifikace FSC je zájmovou skupinou každý jednotlivec nebo skupina, jejichž zájmy jsou ovlivněny hospodařením v lesích. Zapojení je proces, při kterém organizace FSC nebo jedna z jich národních poboček, držitel certifikátu nebo certifikační firma komunikuje, konzultuje a zajišťuje účast zájmových skupin. Tím je zajištěno, že jejich zájmy, přání, očekávání, potřeby, práva a příležitosti budou zohledněny při navrhování, provádění a aktualizaci činností v oblasti lesního hospodářství.²⁰

Zájmové skupiny se mohou zapojit ve třech situacích: do procesu tvorby národního standardu pro lesní hospodaření, do jejího uplatňování a do procesu ověřování. Na tyto situace lze nahlížet i z perspektivy, která je dána třemi vztahy:

¹⁹ FSC-STD-20-006 (V3-0) EN STAKEHOLDER CONSULTATION FOR FOREST EVALUATIONS

²⁰ (poznámka pod čarou 1) kapitola „Úvod“

1. Zájmová skupina – organizace FSC (1* na obrázku 2)
2. Zájmová skupina – držitel certifikátu (2* na obrázku 2) a
3. Zájmová skupina – certifikační firma (3* na obrázku 2)

Obrázek č. 2: Schéma zapojení zájmových skupin v systému FSC.

Než se budeme věnovat jednotlivým bodům zapojení zájmových skupin (kapitoly 2.3 až 2.5), uvedeme několik základních informací o roli FSC jako globální organizace (kapitola 2.2 o partnerech).

Kapitoly 2.6 až 2.8 poskytnou informace o zapojení zájmových skupin a standardních procesech, které jsou relevantní pro řešení sporů. Tématu řešení sporů se budeme věnovat v kapitole 3, kde budou vysvětleny kroky potřebné k formálnímu podání *stížnosti**

2.2 Úloha partnerů organizace FSC

FSC má celosvětovou síť partnerů, kteří sdílejí stejný cíl. Existují tři typy partnerů:

1. **Národní pobočka FSC:** právně založená a nezávislá partnerská organizace FSC, která na smluvním základě (dohoda o spolupráci) podporuje odpovědné hospodaření ve světových lesích jménem FSC na národní úrovni. Národní pobočky FSC mají podobnou strukturu řízení, která zahrnuje více zájmových skupin, jako mezinárodní organizace FSC (kapitola 1.2).
2. **Národní zástupce FSC:** osoba, která pracuje jménem FSC ve své zemi jako národní kontakt a podporuje odpovědné lesní hospodaření na smluvním základě.
3. **FSC kontaktní osoba:** osoba konkrétní dohodnutou úlohou ve své zemi, kterou vykonává dobrovolně a na smluvním základě. FSC kontaktní osoba v zemi nezastupuje organizaci FSC.

Kromě partnerských subjektů existují **Regionální kanceláře FSC**, které jsou pobočkou FSC International v daném regionu. Regionální kanceláře zastupují FSC a stanovují priority rozvoje v regionu a vypracovávají plány pro ty oblasti, kde FSC není přímo zastoupeno.²¹

Hlavními úkoly Národních poboček FSC jsou příprava národního standardu FSC (pravidla pro lesníky) a informování veřejnosti. Pokud jde o zapojení zájmových skupin existují dvě konkrétní opatření:

- podpora certifikačních firem při vytváření seznamu potenciálních zájmových skupin (kromě vlastního úsilí certifikačních firem),²²
- podpora zájmových skupin informováním prostřednictvím médií (např. tato brožura) nebo přímo na požádání.

²¹ FSC AC STATUTES EN July 2013, § 37th

²² (poznámka pod čarou 21) § 2

2.3 Zapojení zájmových skupin organizací FSC do procesu tvorby standardů

Existují dva možné způsoby zapojení zájmových skupin do procesů přípravy standardů FSC. Nejpřímější cestou je skrze členství v organizaci FSC, přičemž nepřímé zapojení je možné také pro nečleny, a to následujícím způsobem:

Přímé zapojení je určeno pro členy organizace FSC (buď jako člen národní pobočky, pokud existuje, nebo jako člen mezinárodního FSC International). Jako člen máte právo zúčastnit se valné hromady (na národní nebo mezinárodní úrovni – dle typu členství). Valná hromada se koná každý rok na národní úrovni a každé tři roky na mezinárodní úrovni. Tady se přijímají hlavní rozhodnutí o organizaci FSC. Hlavní otázky, které řeší valná hromada, jsou:

- revize principů a kritérií FSC,²³
- schválení účetní uzávěrky za předcházející období,
- volba členů výkonné rady,
- změny stanov,²⁴
- přijatí nebo vyloučení členů.²⁵

Nepřímé zapojení do procesu přípravy standardu je možné pro zájmové skupiny, které nejsou členy (buď v případě, když existuje národní pobočka, ale zájmová skupina není jejím členem, anebo v případě, že neexistuje národní pobočka, a proto není možné členství na národní úrovni). Když se tvoří nebo revidují standardy, musí být návrhy standardů zveřejněné ke připomínkování. Musí se zveřejnit zahájení tvorby nového standardu (nebo jeho revize) a standardizační skupina musí zřídit konzultační fórum (kapitola 1.4).²⁶

Konzultační fórum nemá omezený počet členů a je otevřené všem zájmovým skupinám a zabezpečuje, aby každá zájmová skupina, které se standard týká, mohl vyjádřit svoje připomínky v každém stádiu procesu tvorby standardu.

Návrh standardu se posílá všem klíčovým zájmovým skupinám konzultačního fóra s cílem získat jejich zpětnou vazbu.²⁷ Připomínky se mají předložit na oficiálních formuláři, které budou přiloženy k návrhu. Standardizační skupina je proaktivní při hledání informací od zástupců různých zájmových skupin. Komunikace musí být přiměřená možnostem zájmových skupin získat přístup k informacím, protože některé skupiny např. nemusí mít přístup k internetu.

23 Tento bod se vztahuje pouze na valnou hromadu FSC International. V případě národních kanceláří valná hromada hlasuje o přijetí národního standardu obhospodařování lesů s indikátory upravenými na národní úroveň (Kapitola 1.4)

24 Kromě změny předmětu činnosti organizace, která je vyhrazená mimořádné valné hromadě, mimořádná valná hromada řeší výhradně tyto záležitosti: změna předmětu činnosti organizace nebo zrušení organizace.

25 (poznámka pod čarou 21)

26 (poznámka pod čarou 6) § 2, 6.1

27 (poznámka pod čarou 6) § 7.7

Pokud mají být připomínky považované za formální, musí být zájmové skupiny informovány o:

- a) tom, že připomínky se předkládají v pracovním jazyku (jazycích) stanoveném pro standardizační komisi,
- b) adrese, na kterou mají být zaslány,
- c) lhůtě na předložení připomínek,
- d) tom, že je potřebné uvést jejich celé jméno, kontaktní údaje a za koho připomínky předkládají,
- e) tom, že všechny ostatní připomínky se považují za neformální. Pokud je to možné, předkladatelé neformálních připomínek budou kontaktováni a vyzváni, aby vyjádřili svoje připomínky formálně. Na neformální připomínky se bude odpovídat, pokud to umožní kapacity,
- f) tom, že všechny připomínky (formální nebo neformální) by měly být zaznamenány a budou považovány za veřejné, pokud předkladatel výslovně nepožádá, aby se s připomínkami zacházelo jako s důvěrnými. Anonymní připomínky nebudou brány v potaz.²⁸

© FSC GD Juan Lopez

Lhůta pro zaslání připomínek k prvnímu návrhu standardu zveřejněnému v rámci veřejného připomínkování je nejméně šedesát (60) dnů od dne zveřejnění. Lhůta pro veřejné připomínkování o dalších předběžných návrzích je minimálně třicet (30) dní od dne zveřejnění. Lhůta pro veřejné připomínkování konečného návrhu je šedesát (60) dní od dne zveřejnění.

POZNÁMKA: Na proces revize standardu se uplatňují stejné postupy, jako na přípravu nových standardů.²⁹

Základem každého standardu je mezinárodně konzistentní soubor principů a kritérií (*kapitola 1.3*).

²⁸ (poznámka pod čarou 6) § 7.9

²⁹ (poznámka pod čarou 6) § 7.8, 12.5

2.4 Zapojení zájmových skupin držitelem certifikátu do procesu naplňování standardu

Od držitele certifikátu, který obhospodařuje les, se vyžaduje, aby zapojil zájmové skupiny do různých činností, které jsou uvedeny v *principech a kritériích**. Držitel certifikátu musí před realizací hospodářských činností, během nich i po jejich ukončení zapojit potenciální zájmové skupiny. Důvod proč držitel certifikátu zapojuje zájmové skupiny je *hospodářský plán**, který má reflektovat na podněty zájmových skupin.

V tabulce 2 jsou uvedené principy a kritéria, ve kterých se předpokládá zapojení zájmových skupin. Kritéria, která přímo neuvádějí zapojení zájmových skupin, ale jejich zapojení je uvedeno v příslušných indikátorech, jsou označené hvězdičkou (*).

Cílem zapojení je ve většině případů předcházení konfliktů a vyvažování rozdílných zájmů zájmových skupin zajímajících se o obhospodařované lesy nebo těch zájmových skupin, které jsou přímo ovlivněny činnostmi lesního hospodaření. Držitel certifikátu je povinný předcházet konfliktům vhodnými a proaktivními kroky vůči zájmovým skupinám.

FSC-STD-01-001 (V5-0)	Zmínka o zapojování zájmových skupin (*) vyplývající z IGI)
Princip č. 1 Dodržování právních předpisů	
Kritérium č. 1.6 [„otázky zákonného a tzv. zvykového práva“]	X
Princip č. 2 Práva pracovníků a pracovní podmínky	
Kritérium č. 2.2 [„zajištění rovnosti pohlaví“]	X
Kritérium č. 2.4 [„stanovení mezd“]	X
Kritérium č. 2.6 [„vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem“]	X
Princip č. 3 Práva původních obyvatel* (není relevantní pro ČR)	
Kritérium č. 3.1 [„identifikace práv původních obyvatel“]	X
Kritérium č. 3.5 [„ochrana významných míst“]	X
Princip č. 4 Vztahy s místními obyvateli	
Kritérium č. 4.1 [„identifikace práv místních komunit“]	X
Kritérium č. 4.4 [„místní rozvoj“]	X
Kritérium č. 4.5 [„předcházení negativním dopadům“]	X
Kritérium č. 4.6 [„řešení sporů“]	X
Kritérium č. 4.7 [„ochrana významných míst“]	X
Princip č. 5 Užítky z lesa	
Kritérium č. 5.1 [„diverzita produktů a místní ekonomika“]	X(*)
Kritérium č. 5.3 [„identifikace externalit“]	X(*)
Princip č. 6 Environmentální hodnoty a vliv na životní prostředí	
Kritérium č. 6.1 [„hodnocení environmentálních hodnot a souvisejících rizik“]	X(*)
Princip č. 7 Hospodářský plán*	
Kritérium č. 7.2 [„hospodářský plán“]	X(*)
Kritérium č. 7.4 [„adaptivní řízení a plánování“]	X
Kritérium č. 7.6 [„plánování a monitorování“]	X(*)
Princip č. 8 Monitorování a hodnocení	
Kritérium č. 8.1 [„monitorování hospodaření“]	X(*)
Kritérium č. 8.2 [„monitorování vlivu hospodaření“]	X(*)
Princip č. 9 Vysoké ochrannářské hodnoty *	
Kritérium č. 9.1 [„hodnocení vysokých ochrannářských hodnot“]	X
Kritérium č. 9.2 [„udržování a zlepšování vysokých ochrannářských hodnot“]	X
Kritérium č. 9.4 [„monitorování vysokých ochrannářských hodnot a adaptivní řízení“]	X
Princip č. 10 Uplatňování a realizace hospodářských činností	
Kritérium č. 10.5 [„postupy pěstování lesa kompatibilní s cíli hospodaření“]	X(*)

Tabulka č. 2: Principy a kritéria, u kterých se očekává zapojení zájmových skupin dle FSC-STD-01-001 (V5-0)

2.5 Zapojení zájmových skupin certifikačními firmami do hodnocení shody se standardem

Certifikační firma konzultuje se širokým spektrem zájmových skupin, které dokážou poskytnout relevantní informace o dodržování environmentálních, právních, sociálních a ekonomických požadavků lesního standardu FSC. V tabulce 3 jsou uvedeny některé příklady potenciálních zájmových skupin, se kterými jsou tato témata konzultována. Někdy je potřebné konzultovat dané téma se specifickou částí zájmových skupin, zatímco jindy je vhodnější konzultace se širší částí zájmových skupin.

Informace z konzultací mohou přinést příklady neshod, stejně jako potvrzení shody s:

- a) zákonnými požadavky (princip FSC č. 1),
- b) sociálními požadavky (princip FSC č. 2, 3, 4, 9),
- c) technickými anebo ekonomickými požadavky (principy FSC č. 5, 7, 8, 10),
- d) požadavky na životní prostředí (principy FSC č. 6, 9, 10).³⁰

Informace a vyjádření, které poskytly zájmové skupiny, se kterými se konzultovalo, se hodnotí objektivně a smysluplně a ovlivňují rozhodnutí o certifikaci jen tehdy, když poskytují důkazy o shodě anebo neshodě s požadavky platného lesního standardu FSC.³¹

30 (poznámka pod čarou 19) § 1.1, 1.2

31 (poznámka pod čarou 19) § 1.4.3

FSC-STD-01-001 (V5-0)	Typy zájmových skupin, se kterými se obvykle konzultuje shoda hospodaření se standardem
Princip č. 1 Dodržování právních předpisů	Státní správa lesů, kompetentní orgány s pravomocí v hodnoceném lese, např. daňové úřady apod.
Princip č. 2 Práva pracovníků a pracovní podmínky	Zaměstnanci, smluvní dodavatelé a subdodavatelé a jejich zástupci, organizace zastupující práva pracovníků např. zaměstnanecké odbory.
Princip č. 3 Práva původních obyvatel* (není relevantní pro ČR)	Zástupci a členové <i>původních obyvatel*</i> , kteří jsou přímo ovlivněni činnostmi lesního majetku.
Princip č. 4 Vztahy s místními obyvateli	Zástupci místních lidí přímo ovlivněných činnostmi lesního majetku.
Princip č. 5 Užítky z lesa	Zaměstnanci Zástupci místních lidí nebo <i>původního obyvatelstva*</i> , kteří jsou přímo ovlivněni činnostmi lesního majetku.
Princip č. 6 Environmentální hodnoty a vliv na životní prostředí	Nevládní neziskové organizace, které jsou zapojené nebo mají zájem o environmentální aspekty hospodaření v lesích, buď na národní nebo lokální úrovni s ohledem na lesní majetek, který má být předmětem hodnocení
Princip č. 7 Hospodářský plán*	Zaměstnanci, státní správa lesů Jakákoliv zájmová skupina
Princip č. 8 Monitorování a hodnocení	Zaměstnanci, státní správa lesů Jakákoliv zájmová skupina
Princip č. 9 Vysoké ochranné hodnoty *	Nevládní neziskové organizace, které jsou zapojené nebo mají zájem o environmentální nebo sociální aspekty hospodaření v lesích, buď na národní nebo lokální úrovni s ohledem na lesní majetek, který má být předmětem hodnocení Zájmové skupiny relevantní pro identifikované vysoké ochranné hodnoty* Zástupci místních lidí přímo ovlivněných činnostmi lesního majetku.
Princip č. 10 Uplatňování a realizace hospodářských činností	Jakákoliv zájmová skupina

Tabulka č. 3: Příklady typů zájmových skupin (podle dokumentu FSC-STD 60-006 (V1-2), FSC-STD 20-007 (V3-0))

1. Konzultace během hlavního auditu

Certifikační firma má zajistit, aby každá zájmová skupina, která si přeje na něco upozornit, měla možnost tak učinit před rozhodnutím o udělení certifikátu.³² Za tímto účelem se mohou certifikační firmy obrátit také na národní pobočku FSC a požádat o pomoc (*kapitola 2.1*).

Rozsah kontaktovaných zájmových skupin by měl být přiměřený rozsahu činností lesního majetku. To znamená, že např. lokálně působící držitelé certifikátu budou mít jinou seznam zájmových skupin než celostátně působící držitelé certifikátu.³³

Identifikované zájmové skupiny je nutné informovat nejméně šest (6) týdnů před hlavním auditem:

- a) o tom, že se má uskutečnit hodnocení lesů dle FSC,
- b) o termínu zahájení hodnocení,
- c) o jménu/názvu žadatele a polohu lesů, které mají být hodnoceny,
- d) jak získat kopii FSC standardu, který bude použit při hodnocení,
- e) že certifikační firma očekává názory a vyjádření zájmových skupin o tom, jestli způsob lesního hospodaření žadatele splňuje požadavky standardu,
- f) jak mohou zájmové skupiny důvěrně kontaktovat certifikační firmu a oznámit ji svoje názory a vyjádření,
- g) že auditorský tým zajistí jejich setkání během auditu se zájmovými skupinami,
- h) že certifikační firma disponuje mechanismy na řešení stížností a sporů,
- i) že zdroj jakýchkoliv informací je na požádání důvěrný.³⁴

Certifikační firma může použít různé prostředky na informování zájmových skupin o výše uvedené informace, které jsou přiměřené pro kontaktovanou skupinu. Mezi metody mohou patřit e-maily v jazyku zájmové skupiny, osobní kontakt telefonicky nebo dopisem, oznámení na úrovni obce prostřednictvím pošty nebo kontaktů existujících mezi zájmovými skupinami a držiteli certifikátu nebo osobní setkání.³⁵

2. Konzultace během dohledových auditů

Certifikační firma má povinnost vykonávat konzultace se zájmovými skupinami během dohledových auditů s cílem ověřit nepřetržité dodržování příslušných *požadavků na certifikaci** držitelem certifikátu. Na konzultační techniky a důvěrnost informací jsou kladeny stejné nároky jako při hlavním hodnocení.

Připomínky přijaté od zájmových skupin po hlavním auditu se zaznamenávají, vyhodnocují a archivují na následujícím dohledovém auditu. Pokud se však jedná o formální připomínky nebo připomínky naznačující velkou neshodu, tak se řeší neprodleně (*kapitola 2.7*).³⁶

³² (poznámka pod čarou 19) § 2.2

³³ (poznámka pod čarou 19) § 2.5

³⁴ (poznámka pod čarou 19) § 2.6

³⁵ (poznámka pod čarou 19) § 2.8

³⁶ (poznámka pod čarou 19) § 7.1 – 7.3

3. Konzultace v případě neexistence národních standardů a certifikace malých lesů (tzv. SLIMF*)

Při hlavním auditu v oblastech, pro které není schválen regionální, národní nebo lokální lesní standard FSC, se v oznámení pro zájmové skupiny uvádí následující:

- a) že standard, který budou použit při auditu, je k dispozici na webové stránce certifikační firmy nebo na vyžádání,
- b) že standard může být modifikován tak, aby se zohlednily připomínky zájmových skupin, a že tyto připomínky a návrhy na úpravu standardu jsou vítány.

V případě lesních majetků, které splňují kritéria pro „lesy s malou výměrou nebo lesy s nízkou intenzitou hospodaření“ (viz poznámka pod čarou č. 17) – dále jen „malé lesy“, by certifikační firma měla spolupracovat se žadatelem na identifikování místních a případně celostátně působících zájmových skupin a dohodnout se na způsobu komunikace.

Způsoby komunikace mohou zahrnovat ty, které jsou uvedené výše. Certifikační firma může pověřit žadatele o certifikát některou částí nebo celou realizací tohoto oznámení, ale musí zajistit, aby zájmové skupiny měly přístup ke stejným informacím jako v případě před hlavním auditem. Certifikační firma také zúčastněným stranám zajistí možnost vyjádřit se napřímo certifikační firmě. V oblastech, kde se ví o napětí mezi zájmovými skupinami, provádí certifikační firmy přímé konzultace s místně případně celostátně působícími zájmovými skupinami.³⁷

© FSC IC Christian Irrgang

³⁷ (poznámka pod čarou 19) § 2.7, 2.9

2.6 Veřejné zprávy z auditů

Veřejné zprávy z auditů jsou hlavním veřejně přístupným nástrojem na poskytování informací o hospodaření v FSC certifikovaných lesích. Jsou základem na kontrolu shody požadavků standardu se skutečným lesním hospodařením. Veřejné zprávy z auditů se vytvářejí nebo aktualizují po každém auditu a musí obsahovat předem dané informace, aby je bylo možné porovnávat.

Musí obsahovat připomínky zájmových skupin spolu se závěry a popisem následných opatření udělených certifikační firmou. Podobné připomínky zájmových skupin mohou být tematicky sdružené.³⁸

Certifikační firma nesmí ve zprávě uvádět (jmenovat) zájmové skupiny bez jejich předchozího informovaného souhlasu. Do tří (3) měsíců od rozhodnutí o certifikaci certifikační firma aktivně informuje zájmové skupiny, se kterými se konzultovalo, a které poskytly písemné připomínky, nebo které požádaly o aktualizaci informací o tom, jakým způsobem byly jejich připomínky vyřešeny.³⁹

Zprávy musí být vypracovány v:

- a) jednom z oficiálních jazyků FSC pro certifikát lesů větší než 1 000 ha, a
- b) alespoň v jednom oficiálním jazyku země, ve které se certifikované lesy nacházejí nebo v nejvíce rozšířeném jazyce původních obyvatel v oblasti, ve které se certifikované lesy nacházejí.⁴⁰

Kde najdete zprávy?

Veřejné souhrnné zprávy, včetně překladů, jsou zveřejněny v databázi držitelů certifikátu FSC (dále jen „databáze“) před vydáním nebo opětovným vydáním certifikátu. Každoroční aktualizace se přidávají k zveřejněné souhrnné zprávě nebo se zveřejní samostatně v databázi nejpozději devadesát (90) dní po auditu.⁴¹

Každý držitel certifikátu má v databázi krátký profil, který je veřejně přístupný na webové stránce <https://connect.fsc.org/fsc-public-certificate-search>. Držitele certifikátu je možné najít v databázi prostřednictvím různých parametrů: licenčního kódu,⁴² čísla certifikátu,⁴³ klíčových identifikačních znaků (např. jméno, země atd.) a/nebo podle typu výrobků.

38 FSC-STD-20-007b (V1-0) EN FOREST MANAGEMENT EVALUATIONS ADDENDUM – FOREST CERTIFICATION PUBLIC SUMMARY REPORTS, § 4.1.3

39 (poznámka pod čarou 19) § 6.1 – 6.3

40 (poznámka pod čarou 38) § 2.1

41 (poznámka pod čarou 38) § 3

42 Licenční kód se používá na označování výrobků a k propagaci

43 Číslo certifikátu se používá na fakturách a dodacích listech

Co zprávy obsahují?

Zpráva obsahuje nejdůležitější údaje a definuje jeho formát (viz Box č. 2).⁴⁴ Existují dvě výjimky:

- a) Údaje v tabulce označené hvězdičkou (*) se NEVYŽADUJÍ v případě certifikátů vydaných pro jednotlivé malé lesy.⁴⁵
- b) Veřejné souhrnné zprávy o certifikaci lesů pro skupinové certifikáty⁴⁶ musí obsahovat aktualizovaný seznam všech členů skupiny, kteří nesplňují kritéria pro malé lesy, s jejich jménem, kontaktními údaji a zeměpisnou polohou jejich lesního majetku spadající do rozsahu certifikátu. Výjimkou jsou případy, kdy právní předpisy neumožňují zveřejnit tento druh informací (tuto skutečnost je nutné uvést ve veřejné souhrnné zprávě).

---

44 Číselné údaje nacházející se ve zprávách mají být v jednotkách metrického systému. Pokud jsou použity jiné jednotky tak je ve zprávě uveden přepočítaný počet spolu se všemi informacemi, které umožní konverzi na jednotky metrického systému (FSC-STD-20-007b, § 4.1).

45 Definice lesů malých lesů je uvedena v poznámce pod čarou 13.

46 Definice skupinového certifikátu je uvedena v poznámce pod čarou 14.

1. Popis lesního hospodaření

- 1.1 Popis lesa, historie využívání území a regionální kontext,
- 1.2 Všeobecný popis systému hospodaření (např. holosečné hospodaření, neholosečné hospodaření, doba obmýtí, pravidla pěstování lesa),
- 1.3 Souhrn *hospodářského plánu** včetně popisu:
  - 1.3.1 *cílů hospodaření**,
  - 1.3.2 lesních zdrojů (způsob využívání území a typ vlastnictví, sociálně-ekonomické podmínky, skladba lesů, charakteristika sousedních pozemků),
  - 1.3.3 geografické polohy LHC (lesního majetku) v rozsahu certifikátu, které nejsou malými lesy:
    - i) ### stupně ## minuty V/Z zeměpisné šířky
    - ii) ### stupně ## minuty S/J zeměpisné délky

POZNÁMKA: souřadnice by se měly vztahovat na střed LHC.
  - 1.3.4 struktura řízení držitele certifikátu (např. organizační struktura, rozdělení zodpovědností, využívání dodavatelů, poskytování školení atd.),
  - 1.3.5 zavedených systémů pěstování lesa a/nebo jiných hospodářských systémů (včetně těžebních postupů a technologií, zdůvodnění výběru druhů dřevin),
  - 1.3.6 environmentální ochranná opatření,
  - 1.3.7 strategie na identifikaci a ochranu vzácných, ohrožených a chráněných druhů,
  - 1.3.8 metodiky držitele certifikátu pro monitorování růstu, výnosů a dynamiky lesa (včetně změn flóry a fauny), environmentálních a sociálních vlivů a nákladů, produktivity a efektivnosti,
  - 1.3.9 souhrnných kvantitativních údajů o používání pesticidů (názvy a množství použitých pesticidů, velikost plochy ošetřené za rok).
- 1.4 Popis každé části lesa, kterou se držitel certifikátu rozhodl vyjmout z rozsahu certifikátu, spolu s důvody vyjmutí. Popis opatření, které zajistí, že nedojde k nejasnostem ohledně činností nebo výrobků zda jsou nebo nejsou certifikované.

2. Standard(y)

- 2.1 Odkaz na použitý standard(y) včetně čísla verze a data platnosti.

POZNÁMKA: Souhrnná zpráva musí obsahovat informace a/nebo odkaz na internetovou stránku(-y), na které(-ých) je možné standard(-y) stáhnout nebo si ho (je) vyžádat.
- 2.2 V případě potřeby popis procesu lokální úpravy standardu.

3. Proces hodnocení

- 3.1 Data hodnocení: (uvedené jsou skutečné data nebo měsíc, rok a délka trvání),
- 3.2 Obecný popis hodnocení včetně případných předauditů. Popis by měl poskytnout přehled o tom, co bylo předmětem auditu, o metodách auditu a o časové dotaci, pokud je to významné,
- 3.3 Obecný popis konzultací se zájmovými skupinami.

4. Zjištění

- 4.1 Všeobecný přehled zjištění, na kterých je založeno rozhodnutí o certifikaci včetně:
  - 4.1.1 přehledu hlavních silných a slabých stránek, pokud jde o celkové plnění lesního standardu použitého při auditu,
  - 4.1.2 přehled zjištění s jasným uvedením odkazu na příslušné pravidlo použitého lesního standardu,
  - 4.1.3 jasný a systematický přehled připomínek přijatých od zájmových skupin (které nejsou z certifikovaného lesního majetku) před hodnocením, během něj nebo po jeho ukončení, stejně jako vypořádání a příslušné závěry certifikační firmy, **POZNÁMKA:** podobné připomínky zájmových skupin můžou být tematicky sdruženy.
  - 4.1.4 popisu jakýchkoliv podmínek, které byly vydány a opatření přijatých držitelem certifikátu, které vedly k jejich splnění již před vydáním certifikátu.

5. Rozhodnutí o certifikaci

- 5.1 Jasně prohlášení o tom, že požadavky daného standardu byly splněny a lesní hospodaření bylo certifikováno certifikační firmou, datum certifikace a datum konce platnosti certifikátu.
- 5.2 Seznam všech neshod, které musí být odstraněny, aby si certifikát udrželi.

Box č. 2: Vzor pro veřejné zprávy z auditů (výňatek z dokumentu FSC-STD-20-007b (V1-0))

2.7 Neshody

Certifikační firmy vyhodnocují během auditů dodržování příslušného FSC standardu (obrázek č. 3). Pro splnění konkrétního kritéria se vyžaduje splnění všech příslušných indikátorů. Neplnění kritéria se označuje jako menší neshoda nebo velká neshoda (tabulka č. 4). Všechny neshody, které certifikační firma zjistí během auditu, se zaznamenávají do hodnotící zprávy nebo příslušných kontrolních záznamů.

Důležitou otázkou je, zda neshody vedou k zásadnímu nesplnění kritéria FSC. Pokud ano, tak jde o velkou neshodu. Souhrnný dopad menších neshod může představovat zásadní selhání vyústit tak ve velkou neshodu.

Neshody se standardem vedou k požadavkům na nápravu (CAR), *pozastavení** nebo odebrání certifikátu.

POZNÁMKA: Pozastavení znamená dočasné přerušení statusu držitele certifikátu jako certifikovaného, až do doby odstranění neshody. Odebrání je rozhodnutí certifikační firmy nebo samotného držitele certifikátu o zrušení FSC certifikátu. Aby vlastník lesa mohl opětovně získat FSC certifikát, musí začít proces certifikace od začátku, počínaje předauditem a hlavním auditem.

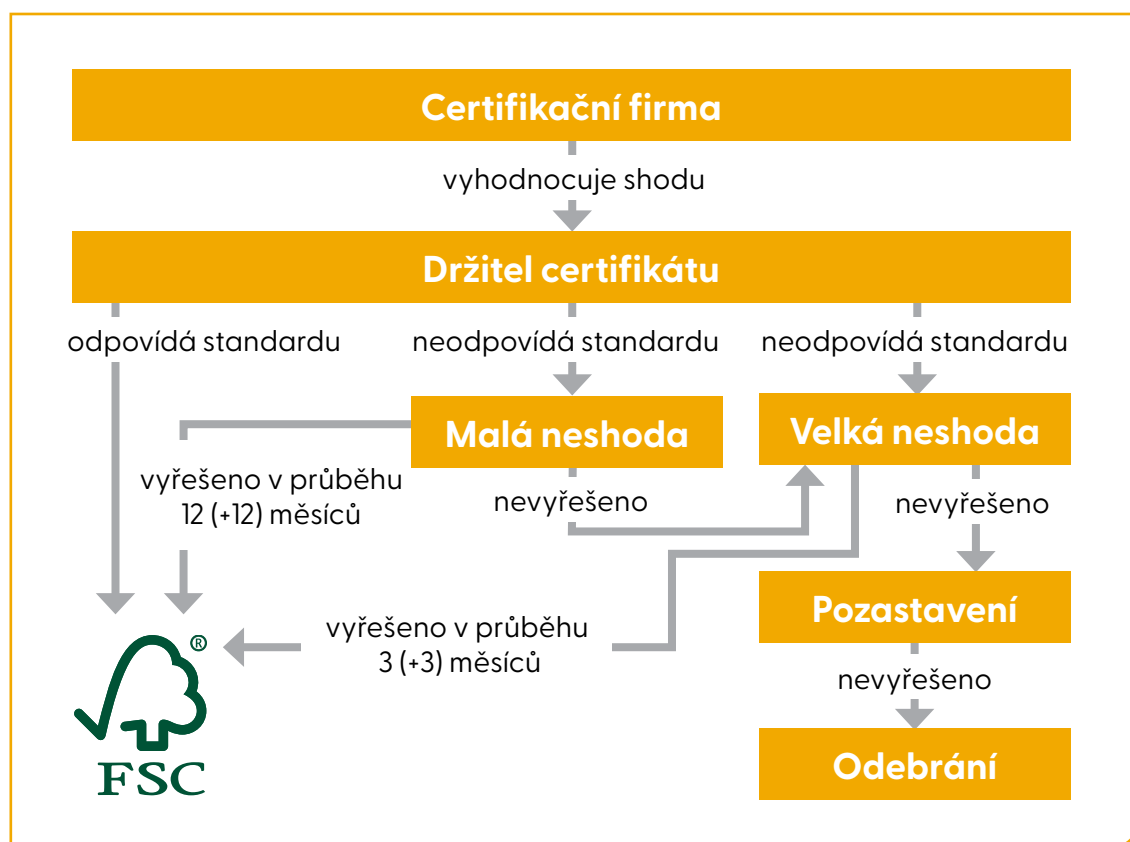
Malé neshody se musí úplně odstranit do jednoho roku s mimořádným prodloužením o další rok v případech, pokud náprava je mimo rámec pravomocí vlastníka lesa.

Velké neshody se musí v plné míře odstranit do tří měsíců s výjimečným prodloužením o další tři měsíce, pokud náprava je mimo rámec pravomocí vlastníka lesa. Velké neshody vyžadují obvykle okamžitá opatření, aby byly splněny požadavky standardu FSC, např. okamžité zastavení používání pesticidů.

Rozsah/oblast	Menší neshoda, pokud:	Velká neshoda, pokud:
Trvání	Dočasné	Neustálé
Frekvence	Jednorázová nebo nesystematická	Opakovaná nebo systematická
Rozloha	Malá dotčená oblast	Velká dotčená oblast
Kvalita	Dopad je omezený z časového a prostorového hlediska	Významná škoda a/nebo velká dotčená oblast
Systém řízení	Nastavený a fungující	Chybí nebo úplně nefungující
Odezva	Nápravné opatření a náležitá odezva	Bez nápravných opatření nebo bez náležité odezvy
Časový rámec pro nápravné opatření	1 rok (+ 1 rok)	3 měsíce (+ 3 měsíce)

Tabulka č. 4: Rozlišování malých a velkých neshod (podle dokumentu FSC-STD-20-007 (V3-0))

Certifikační firma musí určit, zda je nápravné opatření přiměřené a bylo implementováno v rámci daného časového harmonogramu. Pokud se přijaté opatření nepovažují za dostatečné, tak se z malých neshod stávají velké neshody a musí být napraveny nejdéle do tří (3) měsíců. Nedostatečná opatření v případě velkých neshod vedou k pozastavení platnosti certifikátu. Pokud se během jednoho auditu objeví pět (5) nebo více velkých neshod, tak se i v tomto případě certifikát pozastaví. Velké neshody se v žádném případě nemůžou snížit na menší neshody.⁴⁷

Obrázek č. 3: Proces posuzování shody certifikační firmou

⁴⁷ (poznámka pod čarou 12) § 8.11 – 8.13

2.8 Kontrola kvality certifikačních firem

Podobně jako při auditech lesních majetků (*kapitola 2.6*) se kontrolují také certifikační firmy. Každá certifikační firma je každoročně hodnocena, aby se posoudila její způsobilost vykonávat audity FSC.⁴⁸ Tato hodnocení vykonává společnost Assurance Services International (ASI), dceřiná společnost organizace FSC International (obrázek č. 2).

ASI formuluje požadavky na nápravu (CAR) na certifikační firmy v případě, když se zjistí neshody ze strany certifikačních firem. Neshody ze strany certifikační firmy se také dělí na malé a velké. Když certifikační firma neodstraní malé neshody v daném čase (12 měsíců), tak se stanou velkými neshodami. Když se velké neshody nenapraví do tří (3) měsíců tak certifikační firma ztratí svůj status akreditovaného certifikačního orgánu (pozastavení).⁴⁹

Když je činnost certifikační firmy pozastavena, certifikáty vydané touto organizací jsou platné až do skončení jejich platnosti. Certifikační firma bude nadále zodpovídat za dohledové audity až do ukončení platnosti certifikátu (maximálně 5 let). Nové certifikáty nemohou být již vydávány, ale už začaté certifikační procesy mohou být dokončeny.

POZNÁMKA: Pozastavení činnosti certifikační firmy může ASI omezit na určitou oblast, kontinent nebo certifikáty lesního hospodaření nebo zpracovatelského řetězce.

Pokud certifikační firma nemůže napravit příslušné požadavky na nápravu (CAR), které vedly k pozastavení, do šesti (6) měsíců, její status akreditovaného certifikačního orgánu se ukončí. Dotčení držitelé certifikátu se musí obrátit na jinou akreditovanou certifikační firmu a musí začít proces certifikace hlavním auditem. Jejich certifikáty jsou platné další tři (3) měsíce od ukončení akreditace jejich certifikační firmy.⁵⁰

Zájmovým skupinám je umožněno podávat *stížnosti** na certifikační firmy, které řeší ASI. Stížnosti by však měly být adresované v první řadě certifikační firmě a zpracovaná dle postupů na řešení stížností dané certifikační firmy.⁵¹ Tématem formálních stížností a následných postupů se budeme zabývat v kapitole 3.

© c_Tracer.dk

48 ASI-PRO-20-105 (V5-0) SURVEILLANCE & SAMPLING, § 4.1.2

49 ASI-PRO-20-106 (V4-0) ASSESSMENT-FINDINGS, § 6

50 ASI-PRO-20-102 (V4-0) EXTENSION, REDUCTION, SUSPENSION, TERMINATION, § 7, 8

51 FSC-PRO-01-008 (V2-0) EN PROCESSING COMPLAINTS, § 2

3. SYSTÉM STÍŽNOSTÍ V RÁMCI FSC

© FSC IC Christian Irrgang

Systém stížností poskytuje rámec na řešení sporů*, které mohou mít zájmové skupiny s Výkonnou radou FSC, organizací FSC nebo jejími pobočkami, s ASI, akreditovanými certifikačními firmami anebo držiteli certifikátu FSC.⁵²

3.1 Základní informace k řešení sporů

Předtím, než se budeme zabývat konkrétními možnostmi řešení sporů, je potřeba definovat dva klíčové pojmy. Pojem „spor“ se v tomto dokumentu brožuře používá jako zastřešující pojem pro výrazy „odvolání“ a „stížnost“, které jsou definovány takto:

- a) **Stížnost:** formální vyjádření nespokojenosti jakékoliv fyzické nebo právnické osoby předložené organizaci FSC, která se týká činností certifikačního systému FSC a/nebo akreditačního programu FSC, a na kterou se očekává odpověď.
- b) **Odvolání:** žádost strany k přehodnocení jakéhokoliv nepříznivého rozhodnutí organizace FSC související s certifikačním systémem FSC a/nebo akreditačním programem FSC.

FSC předpokládá při řešení sporů využití diskusí a jednáním na nejnižší možné úrovni. V případech pochybností o činnosti certifikovaného subjektu je nejnižší úroveň držitel certifikátu. Z tohoto důvodu se zájmovým skupinám doporučuje, aby dodržovaly toto pravidlo a k formálním postupům přistupovali jen jako k poslední možnosti.

52 FSC-STD-20-001 EN GENERAL REQUIREMENTS FOR FSC ACCREDITED CERTIFICATION BODIES

Existuje pět možných úrovní stížností a následných procesů řešení sporů, které jsou podrobněji vysvětlené v následujících podkapitolách tohoto dokumentu (obrázek č. 4):

1. Zájmová skupina – držitel certifikátu,
2. Zájmová skupina – certifikační firma,
3. Zájmová skupina – Akreditační jednotka (Assurance Services International – ASI),
4. Zájmová skupina – porušení Politiky pro asociaci s organizací FSC
5. Zájmová skupina – organizace FSC

Stížnost proti	Držitelé certifikátu	Certifikační firmě	ASI	Porušení Politiky pro asociaci s FSC	Normativním dokumentům FSC
Nejprve řešit s	Držitelem certifikátu				
Pokud spor není vyřešen, tak podat stížnost k	↓ Certifikační firmě	↓ Certifikační firmě	↓ ASI	↓ FSC	↓ FSC
Pokud není vyřešení stížností dostatečné, tak odvolání k ...	↓ Certifikační firmě	↓ Certifikační firmě			↓ FSC
... nebo podání další stížnosti k	↓ ASI	↓ ASI	↓ FSC		

Obrázek č. 4: Úrovně řešení sporů

Zájmová skupina – držitel certifikátu

Zájmové skupiny, které chtějí podat stížnost na činnost držitele certifikátu, by měly přímo kontaktovat zodpovědné vedoucí zaměstnance v certifikované společnosti. Kontaktní údaje držitelů certifikátu najdete na stránkách <https://connect.fsc.org/fsc-public-certificate-search>. Stížnost je vždy nutné podávat na základě platných standardů. Předtím vám může pomoci, když si přečtete veřejné zprávy z auditů (*kapitola 2.6*) daného držitele certifikátu. Existuje možnost, že k danému problému již byla identifikována neshoda a byl uložen požadavek na nápravu (CAR).

Pokud není jasné, zda je majitel lesa certifikovaný, je možné to ověřit v databázi držitelů certifikátů <https://connect.fsc.org/fsc-public-certificate-search>. Subjekty, které jsou v databázi uvedeny, mají platný⁵³ certifikát FSC, a proto musí plnit standardy FSC. Pokud má vlastník lesa FSC, tak musí mít zavedený mechanismus na řešení sporů se zájmovými skupinami.

Pokud není možné problém vyřešit na nejnižší úrovni (v tomto případě na úrovni držitele certifikátu), je možné podat stížnost certifikační firmě, která certifikát vydala. Certifikační firmy musí mít na řešení sporů svoje vlastní postupy podávání stížností (*další úroveň je uvedena níže*).

Zájmová skupina – certifikační firma

Stížnosti by měly být adresované certifikační firmě v případech, když stížnost nebyla vyřešena přímo u držitele certifikátu nebo, pokud byla stížnost podaná ve věci činnosti certifikační firmy (obrázek č. 4). Postupy podávání stížností musí certifikační firma vysvětlit během hlavního auditu (*kapitola 1.5*). Informace o postupech při vyřizování stížností musí být zveřejněny na webových stránkách certifikační firmy v stejném jazyce jako veřejný souhrn certifikátu publikovaný certifikační firmou. Kontaktní údaje najdete v databázi držitelů certifikátů.

⁵³ Je zde možné najít také pozastavené a ukončené certifikáty tak, že si na těchto stránkách v rámci kolonky „Status certifikátu“ vyberete možnost „pozastavený“ nebo „ukončený“.

Certifikační firmy musí mít zavedeny postupy podávání stížností a odvolání.

Certifikační firma musí poskytnout prvotní odpověď do dvou (2) týdnů od přijetí stížnosti nebo odvolání. Odpověď obsahuje také návrh dalšího postupu certifikační firmy. Do tří (3) měsíců od doručení stížnosti nebo odvolání certifikační firma stížnost prošetří a uvede všechny navržená opatření a informuje stěžovatele o vývoji vyhodnocování stížnosti nebo odvolání.

Pokud stěžovatel není spokojený s výsledkem posouzení stížnosti certifikační firmou a má důkaz, že stížnost nebyla přiměřeně vyřešena, může podat stížnost na ASI (*další úroveň následuje*).

Zájmová skupina – Akreditační jednotka (ASI)

ASI je druhá nejvyšší úroveň v řešení sporů v systému FSC.

Jde o případ, kdy zájmová skupina, držitel certifikátu a certifikační firma mají rozdílné chápání shody s národním nebo regionálním standardem. Pokud to zájmová skupina ještě neučinila, je nutné obrátit se na příslušnou národní kancelář organizace FSC a požádat ji o radu a pomoc.

ASI zodpovídá za následující typy stížností (obrázek č. 4):

- a) Nebylo možné najít uspokojivé řešení stížnosti a odvolání podané certifikační firmě proti držiteli certifikátu.
- b) Nebylo možné najít uspokojivé řešení stížnosti a odvolání podané certifikační firmě proti certifikační firmě.
- c) Stížnost proti činnosti ASI.

V těchto případech může zájmová skupina podat stížnost ASI. Stížností se bude zabývat manažér stížností nebo vyšetřovatel (jmenovaný interně nebo externě).⁵⁴ Proti rozhodnutím a opatřením na řešení sporů, které přijalo ASI, se není možné odvolat. Je však možné podat novou stížnost organizaci FSC, v případech pokud stěžovatel není spokojený s výsledkem, jakým byla stížnost společností ASI vyřízena a pokud má důkaz, že stížnost nebyla řešena odpovídajícím způsobem.⁵⁵

Porušení Politiky pro asociaci s organizací FSC

Tato politika umožňuje organizaci FSC se asociovat/spolupracovat (např. formou získání certifikátu FSC, členství v organizaci FSC nebo partnerská organizace FSC) pouze se subjekty, které se přímo či nepřímo nepodílejí na následujících neakceptovatelných aktivitách:

- a) nezákonná těžba dřeva nebo obchod s ilegálními výrobky ze dřeva nebo lesními produkty,
- b) porušování tradičních a lidských práv lesnictví nebo následném dodavatelsko-zpracovatelském řetězci výrobků ze dřeva,
- c) porušování práv pracovníků a principů definovaných v základních dohodách o právech při práci Mezinárodní organizací práce (ILO) v rámci lesnictví nebo následném dodavatelsko-zpracovatelském řetězci výrobků ze dřeva,
- d) ničení vysokých ochranných hodnot (tzv. HCV) v lesích nebo oblastech s vysokou ochrannou hodnotou,
- e) přeměna lesů na plantáže nebo změna na nelesní půdu,
- f) zavedení geneticky modifikovaných organismů v lesním hospodaření.⁵⁶

Stížnosti vůči subjektům, které jsou asociované s organizací FSC a týkají se dodržování Politiky pro asociaci s organizací FSC, řeší organizace FSC. Proti rozhodnutí o těchto stížnostech není možné se odvolat. V případě disasociace přijímá rozhodnutí nezávislý Rozhodovací panel a Výkonná rada FSC potvrzuje toto rozhodnutí.

FSC

Stížnosti vůči organizaci FSC řeší organizace FSC a postupuje se podle mechanismu popsaného v následující kapitole 3.2.

54 ASI-PRO-20-104 COMPLAINTS

55 FSC-PRO-01-005 (V3-0) EN PROCESSING APPEALS, § 2.4

56 FSC-POL-01-004 (V3-0) EN POLICY FOR THE ASSOCIATION OF ORGANIZATIONS WITH FSC, § 1

3.2 Postupy řešení sporů v organizaci FSC

Stížnosti se podávají generálnímu řediteli FSC v jednom z úředních jazyků FSC (angličtina, španělština nebo francouzština)⁵⁷, a to buď elektronicky nebo v písemně. Ve stížnosti je nutné objasnit, o jakou záležitost se jedná, kdo je dotčenou stranou a co se již událo ve věci vyřešení problému. Stížnosti je nutné doložit důkazy a stěžovatel musí souhlasit, že bude dodržovat postupy stanovené v Systému řešení sporů organizace FSC (viz obrázek č. 4).

Organizace FSC International pomáhá a radí zájmovým skupinám s jejich stížnostmi pokud je to potřeba. Podpora organizace FSC spočívá v přidělení zaměstnance do deseti (10) dní od přijetí stížnosti, který ji analyzuje a informuje o tom příslušný orgán a stěžovatele.

Stížnosti týkající se *normativního rámce FSC**, výkonu organizace FSC International, partnerských organizací FSC, ASI řeší organizace FSC International.

Zástupce FSC International se do třiceti (30) dní od přijetí stížnosti pokusí konflikt neformálně vyřešit. O jednotlivých krocích jsou vedeny záznamy.

Pokud není možné přijmout neformální rozhodnutí, přidělený zaměstnanec tuto záležitost prošetří a dá generálnímu řediteli FSC doporučení. Generální ředitel FSC přijme konečné rozhodnutí do šedesáti (60) dní. Pokud stěžovatel není spokojený s výsledkem a považuje tuto otázku za nevyřešenou, může se proti rozhodnutí odvolat.

Při podávání odvolání se generálnímu řediteli FSC předloží elektronický nebo písemné formuláře s odvolacím listem s použitím šablony organizace FSC (obrázek č. 4). Generální ředitel FSC potvrdí přijetí nebo zamítnutí odvolání do deseti (10) dní ode dne jeho převzatí dle zásad uvedených výše.

V případě přijetí odvolání se do třiceti (30) dní zřídí *odvolací výbor** tvoření jednou až třemi osobami. Odvolací výbor musí odvolání přijmout do deseti (10) dní. Osoba, která se odvolává, může odmítnout složení odvolacího výboru z důvodů, jako je například konflikt zájmu.

Odvolací výbor přezkoumá důkazy a oznámí svoje konečné rozhodnutí generálnímu řediteli FSC do šedesáti (60) dní od jmenování komise. Generální ředitel FSC oznámí konečný výsledek odvolávající se osobě do deseti (10) dní od přijetí rozhodnutí.

57 FSC-PRO-01-009 EN PROCESSING POLICY FOR ASSOCIATION COMPLAINTS IN THE FSC CERTIFICATION

4. SLOVNÍK POJMŮ

© FSC IC Christian Irrgang

Audit: systematický, nezávislý, dokumentovaný proces na získávání záznamů, faktických připomínek a dalších relevantních informací a jejich objektivní hodnocení za účelem stanovení toho, v jakém rozsahu jsou splněné příslušné požadavky (převzato z ISEAL Assurance Code).

(Zdroj: FSC-STD-20-001 V4-0)

Certifikační požadavky: všechna normativní pravidla a předpisy platné pro certifikaci lesního hospodaření a/nebo zpracovatelského řetězce.

(Zdroj: FSC-STD-20-001 V4-0)

Cíle hospodaření: Konkrétní hospodářské cíle, činnosti, výstupy a přístupy zavedené za účelem naplnění požadavků daného standardu.

Ekosystémové služby: Užitky, které lidé z ekosystému mají. Patří sem:

- Služby zásobovací, protože les poskytuje lesní produkty, potravu a vodu.
- Regulační služby jako jsou regulace povodní, sucha, půdní degradace, kvality ovzduší a nemocnosti.
- Podpůrné služby jako například utváření půdy a koloběh živin.
- Kulturní služby a kulturní hodnoty, například rekreační, poznávací, duchovní, náboženské a jiné nemateriální užitky.

(Zdroj: vychází z Hassan, R., Scholes, R. a N. Ash. 2005. Ecosystems and Human Well-being: Synthesis. the Millennium ecosystem assessment Series. Island Press, Washington DC)

Hodnocení: kombinovaný proces auditu, posuzování a rozhodování o tom, zda klient splňuje požadavky normy (ISEAL Assurance Code).

Typy hodnocení:

- **Před-audit:** hodnocení určuje připravenost žadatele na hlavní hodnocení.
- **Hlavní audit:** hodnocení žadatele o certifikaci FSC.
- **Re-certifikační audit:** hodnocení za účelem opětovného vydání certifikátu.
- **Dohledový audit:** hodnocení, zda držitel certifikátu trvale splňuje příslušné požadavky na certifikaci.

(Zdroj: FSC-STD-20-001 V4-0)

Hospodářský plán: soubor dokumentů, zpráv, záznamů a map, které popisují, odvodňují a upravují činnosti prováděné jakýmkoli vedoucím pracovníkem, zaměstnancem nebo firmou v rámci hospodářského celku, obsahující cíle a strategie hospodaření.

(Zdroj: FSC-STD-01-001 V5-0)

Indikátor: Kvantitativní nebo kvalitativní proměnná, kterou lze měřit nebo popsat a která umožňuje posoudit, zda hospodářský celek odpovídá požadavkům kritéria FSC. Indikátory a jejich prahové hodnoty tedy definují požadavky odpovědného lesního hospodaření na úrovni hospodářského celku a jsou primárním základem hodnocení lesního hospodaření.

(Zdroj: FSC-STD-01-002 V1-0 FSC Glossary of Terms (2009))

Komunity: Komunity jakékoli velikosti, které jsou součástí hospodářského celku nebo žijí v jejím sousedství, a také ty, které žijí tak blízko, že mohou významně ovlivňovat ekonomiku či environmentální hodnoty hospodářského celku a naopak hospodářské zásahy či biofyzikální aspekty hospodářského celku mohou významně ovlivňovat jejich ekonomiku, práva či životní prostředí.

(Zdroj: FSC-STD-01 – 001 V5-0)

Normativní rámec FSC: soubor politik, standardů a postupů FSC, které jsou závazné pro certifikační firmy akreditované FSC, držitele certifikátů a žadatele (a další strany uvedené v dokumentu o rozsahu působnosti). Obsahuje případná doporučení (samostatná nebo obsažená v pokynech-Directive).

- **Politika:** zdokumentovaná zásada. Cílem každé politiky FSC je podporovat poslání FSC v souladu s cíli a přáními jeho členů, přičemž se stejnou měrou zohledňují obavy a zájmy tří sekcí FSC a jeho „severních“ i „jižních“ členů.
- **Standard:** dokument vypracovaný na základě konsensu a schválený příslušným orgánem, který specifikuje pravidla nebo vlastnosti výrobků, služeb nebo souvisejících činností, procesů a metod, jejichž cílem je dosáhnout optimálního stupně uspořádání v daném kontextu (převzato z ISO/IEC Guide 2:2004).

- **Postup:** popisuje procesy používané ke splnění požadavků FSC politik a standardů. Postupy zajišťují přehlednost, stanovují odpovědnosti, určují kontrolní mechanismy řízení rizik, definují očekávání od pracovních procesů a výrobků a mohou sloužit jako školicí nástroje.
(Zdroj: FSC-PRO-01-001 V3-1)

Odvolací výbor: nezávislý výbor pověřený generálním ředitelem FSC, aby rozhodoval o odvolání proti rozhodnutí organizace FSC.

Odvolání: žádost strany, které se rozhodnutí týká, o přezkoumání jakéhokoli nepříznivého rozhodnutí organizace FSC týkajícího se certifikačního systému FSC a/nebo akreditačního programu FSC (převzato z ISO/IEC 17011:2004 (E)).
(Zdroj: FSC-PRO-01-005 V3-0)

Pozastavení: dočasné pozastavení certifikátu FSC pro celou nebo určitou část certifikovaného majetku.
(Zdroj: FSC-STD-20-001 V4-0)

Pozorovatel: osoba, která doprovází auditní tým, ale nehodnotí ani neprovádí audit. Pozorovatelé jsou uznáváni jako zúčastněné strany, ale musí dodržovat kodex chování stanovený v dokumentu FSC-PRO-01-017. POZNÁMKA 1: Pozorovatel není členem auditorského týmu a nemá na audit žádný vliv. POZNÁMKA 2: Pozorovatelem může být zástupce regulačního orgánu nebo jiné zúčastněné strany, který je svědkem auditu.
(Zdroj: FSC-PRO-01-017 V1-1)

Pracovníci: Všechny zaměstnané osoby, včetně státních zaměstnanců i osob samostatně výdělečně činných. Patří sem pracovníci na částečný úvazek a sezónní pracovníci na všech úrovních, včetně dělníků, administrativních pracovníků, vedoucích pracovníků, manažerů, zaměstnanců dodavatelů, jakož i samostatně výdělečně činných pracovníků a subdodavatelů (Zdroj: Úmluva MOP C155 o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, 1981).
(Zdroj: FSC-STD-01-001 V5-2).

Princip: základní pravidlo či prvek, který se v případě FSC týká lesního hospodaření
(Zdroj: FSC-STD-01-001 V4-0).

Původní obyvatelé: Lidé a skupiny lidí, které lze označit či charakterizovat takto:

- klíčovou charakteristikou či kritériem je identifikace sebe sama jako původního obyvatele na individuální úrovni a fakt, že jedinec je komunitou přijímán jako její člen.
- je zde patrná historická kontinuita se společnostmi, které zde byli před kolonizací či osadnictvím
- mají silnou vazbu na území a okolní přírodní zdroje
- mají svébytný společenský, ekonomický či politický systém
- mají svůj jazyk, svébytnou kulturu a náboženské přesvědčení
- tvoří nedominantní skupiny společnosti
- jsou odhodláni zachovat a předávat dál prostředí a systémy svých předků jako svébytný národ či komunita.

(Zdroj: upraveno podle přehledu „Who are indigenous peoples“ vydaného Stálým fórem OSN pro otázky původních obyvatel v říjnu 2007; dále podle ‘Guidelines on Indigenous Peoples’ Issues’ vytvořených rozvojovou skupinou OSN v roce 2009, a deklarace práv původních obyvatel ze 13. září 2007).

Spor: jde o výraz nespokojenosti jakékoliv osoby či organizace prezentovaný jako stížnost jakékoliv osoby nebo subjektu, který se týká hospodářských činností nebo jeho souladu s FSC Principy a Kritérii a očekává se, že se na něj bude reagovat.
(Zdroj: vychází z FSC-PRO-01-005 V3-0 Processing Appeals)

Standardizační skupina (Standard development group – SDG): orgán uznávaný organizací FSC, který byl založen za účelem vypracování přeshraničních, regionálních, národních a/nebo místních standardů ve vymezeném území v souladu s požadavky FSC. Standardizační skupina nemusí být nezávislým právním subjektem. Může se jednat o komisi nebo pracovní skupinu zřízenou za účelem vypracování norem v rámci národní kanceláře FSC nebo se může jednat o samostatnou organizaci pověřenou národní kanceláří FSC, regionální kanceláří FSC nebo organizační jednotkou mezinárodního FSC – Policy and Standards Unit, aby jejím jménem vypracovávala standardy.

Stížnost: formální vyjádření nespokojenosti jakékoli osoby nebo organizace zaslané organizaci FSC jako stížnost týkající se fungování certifikačního systému FSC a/nebo akreditačního programu FSC, na které se očekává odpověď (převzato z normy ISO/IEC 17011:2004).

(Zdroj: FSC-PRO-01-005 V3-0)

Ukončení: odvolání nebo zrušení certifikační smlouvy certifikační firmou nebo klientem v souladu s podmínkami dané smlouvy.

(Zdroj: FSC-STD-20-001 V4-0)

Uživatelská práva: práva na využívání zdrojů hospodářského celku, která mohou být definována místními zvyklostmi, vzájemnými dohodami nebo určena jinými subjekty, které mají přístupová práva. Tato práva mohou omezovat využívání konkrétních zdrojů nebo na určité techniky těžby.

(Zdroj: FSC-STD-01-001 V5-2)

Výbor pro stížnosti: Výbor pro stížnosti je zřízený generálním ředitelem FSC. Jejím účelem je vyhodnocovat a vydávat doporučení ke stížnostem týkající se dokumentu Policy for Association.

Vysoká ochranná hodnota: jakákoliv z následujících hodnot:

- **VOH1 – Druhová rozmanitost.** Koncentrace biologické rozmanitosti včetně endemických druhů a vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů s globálním, regionálním nebo národním významem.
- **VOH2 – Rozsáhlé ekosystémy.** Nedotčené ekosystémy, rozsáhlé ekosystémy a ekosystémové mozaiky, jež mají signifikantní globální, regionální nebo národní význam a obsahují životaschopné populace většiny přirozeně se vyskytujících druhů v přirozeném rozmístění a počtu.
- **VOH3 – Ekosystémy a stanoviště.** Vzácné, ohrožené a zvláště chráněné ekosystémy, stanoviště či útočiště.

- **VOH4 – Kritické ekosystémové služby.** Základní ekosystémové služby, které jsou významně ohroženy, včetně ochrany povodí a kontroly erozí ohrožených půd a svahů.

- **VOH5 – Potřeby komunit.** Místa a zdroje, které hrají zásadní roli v uspokojování základních a nejnütnějších potřeb místních komunit či původních obyvatel (například jako zdroj obživy, vody, potravy či ze zdravotních důvodů) a které se identifikují v průběhu jednání s těmito místními komunitami a původními obyvateli.

- **VOH6 – Kulturní hodnoty.** Místa, zdroje, stanoviště a typy krajiny, které mají globální či národní kulturní, archeologický či historický význam a/nebo mají kritický kulturní, ekologický, ekonomický či náboženský/posvátný význam pro tradiční kultury místních komunit či původních obyvatel a jako takové byly identifikovány v průběhu jednání s těmito místními komunitami či původními obyvateli.

(Zdroj: FSC-STD-01-001 V5-2)

Zájmová skupina: Právnícké či fyzické osoby, jejichž zájmy jakýmkoliv způsobem (zejména geografickou polohou, odborně či na základě kompetencí) souvisí s lesním majetkem. Patří sem např. obce, místní občané a spolky, sousedící/dotčení vlastníci, nevládní organizace, odborníci aj.

Zapojení či zapojování: Proces, jehož prostřednictvím organizace komunikuje a konzultuje se zainteresovanými a/nebo dotčenými osobami, dává jim možnost podílet se na dění související s činností organizace a je tedy zárukou, že jejich obavy, touhy, očekávání, potřeby, práva a příležitosti související s tvorbou, realizací a aktualizací hospodářského plánu* bere organizace v úvahu.

(Zdroj: FSC-STD-01-001 V5-2)

FSC ČR je nevládní neziskovou organizací a národní kanceláří mezinárodní organizace Forest Stewardship Council (FSC) s působností v České republice. FSC ČR je tvořeno třemi desítkami členů z řad vlastníků lesů, lesníků, vědců, zástupců nevládních organizací, odborů a zpracovatelů rozdělených do tří odborných sekcí: ekonomické, environmentální a sociální. Roli pozorovatelů přijali zástupci Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí a Lesů České republiky. Zájemci z řad vlastníků lesů a lesních hospodářů jsou v FSC ČR vítáni, stejně jako zástupci dalších zájmových skupin.

Jedním z hlavních úkolů FSC ČR je tvorba a revize Českého standardu FSC pro lesní hospodaření. FSC ČR se dále věnuje propagaci, vzdělávání a podpoře přírodě blízkého lesního hospodaření a dřeva jako obnovitelného zdroje. Poskytuje též poradenství při certifikaci lesů a dřevozpracujících podniků podle principů FSC.

Vydalo FSC ČR (Fairwood, z. s.) v roce 2022.

Kontaktní údaje:

FSC ČR
 Kounicova 42
 602 00 Brno
 E-mail: info@czechsc.cz
www.czechfsc.cz
www.myslinalesy.cz